

VIDA ACADEMICA DURANT L'ANY 1999

LEOPOLDO GIL NEBOT
Secretari General

Com és costum, i de bon grat, donaré a continuació notícia de tot el que l'Acadèmia ha fet al llarg d'aquest any.

Les sessions reglamentàries del Ple es van celebrar els tercers dimecres de cada mes, excepte els mesos de juliol i agost.

La sessió del mes d'abril va coincidir amb la celebració del dia de Sant Jordi, patró de l'Acadèmia, i la reunió del Ple es va traslladar al dia 28 del mateix mes, dins dels actes programats amb motiu de la visita corporativa a Girona.

La sessió del mes de juny també va tenir lloc dins la visita corporativa a Lleida.

En el decurs de l'any s'han realitzat diverses incorporacions de nous Acadèmics.

El 20 d'octubre, el Sr. Francesc Vila i Rufas (Cesc), va ingressar llegint el seu discurs sobre «Un llarg camí entre el dibuix i la pintura», que va acompanyar amb projeccions d'abundoses obres seves en diapositives. Va respondre al seu discurs la Sra. Pilar Vélez la qual, a més de les seves paraules, va llegir el que havia escrit per aquesta ocasió el Sr. Enric Llimona, i que no va poder fer-ho pel seu decés ocorregut el passat mes de juny.

Van ser elegits Accadèmics d'Honor: El 20 de gener la Sra. Alícia de Larrocha i de la Calle; el 17 de febrer el Sr. Joan M. de Ribot i de Balle i el Sr. Eudald Serra i Güell; i el dia 17 de març va ser-ho el Sr. Manuel Ribas i Piera.

Després de realitzades les lectures i votacions reglamentàries, van ésser elegits nous Acadèmics Corresponents: El 19 de maig Mossèn Jesús Tarragona i Muray i el Sr. Lluís Virgili i Farrà, per Lleida; el 16 de juny el Sr. Jesús Massip i Fonollosa, per Tortosa; el 20 d'octubre la Sra. Elisa Arimany i Brossa per Cerdanyola del Vallès, el Sr. Josep M. Joan i Rosa per Figueres, el R. Antoni Pitxot i Soler per Cadaquès, i el Sr. Arcadi Pla i Masmiquel per Girona; el 17 de novembre el Sr. Alberto Basso per Torino (Itàlia) i el Sr. Emilio Casares Rodicio per Madrid.

Per a tenir cura de la biblioteca i l'arxiu de l'Acadèmia, en la sessió plenària del 20 de gener va ésser elegida pel càrrec de bibliotecària la Sra. Pilar Vélez i Vicente.

Malhauradament, enguany hem hagut de lamentar la defunció de sis Acadèmics. Els Numeraris Srs. Enric Llimona i Raymat (16 de juny) i Lluís Saumells i Panadès (9 de juny). L'Acadèmic d'Honor Sr. Francesc Rovira-Beleta i Bruguera (23 de juny). I els corresponents Sr. Joaquim Bech de Careda i Casadevall (14 d'octubre), Sr. Salvador Moreno Manzano (8 de juny) i Sr. Joan Pich i Santasusana (9 de juliol).

Amb motiu de retre homenatge a aquest membres desapareguts durant l'any, s'han celebrat sessions necrològiques ressaltant els mèrits de dits Acadèmics.

Els actes públics que tenen lloc a continuació de les sessions plenàries, es van celebrar d'acord amb els següents temes o motius:

El 20 de gener el Sr. Fargas va exposar el tema «Caja Madrid, un edifici d'oficines».

El 17 de febrer, el Sr. Fontbona va fer la presentació del catàleg de pintura del museu de l'Acadèmia.

El 17 de març, el Sr. Bonastre va parlar del llegat de Joan Lamotte de Grignon.

El 19 de maig, el Sr. Manuel Ribas i Piera, després de rebre el diploma d'Acadèmic d'Honor, va parlar sobre «L'humorisme en l'arquitectura moderna».

El 15 de desembre va tenir lloc el Concert de Nadal, a càrrec de l'Escolania del Col·legi dels Sagrats Cors de Barcelona, dirigida per la Sra. Begoña López i acompanyada al piano per la Sra. Laura Pallàs. Va fer la presentació del concert el Sr. Francesc Bonastre amb una breu i documentada conferència.

Els nostres Acadèmics van rebre al llarg de l'any diversos guardons:

El Sr. Joan Bassegoda va ser nomenat Membre d'Honor de la Hispanic Society de Nova York.

El Sr. Jordi Bonet va guanyar el premi Lluís Domènech i Montaner de l'Institut d'Estudis Catalans, pel seu treball sobre «L'últim Gaudí».

Als Srs. Jordi Bonet i Josep M. Subirachs, el Col·legi Major de Monterols els va concedir la Beca d'Honor.

El Sr. Santiago Calatrava va rebre el premi Príncipe de Asturias de las Artes.

A la Sra. Helena Cambó i al Sr. Carles Güell els hi va ser entregada la «Llave de Barcelona».

A mossèn Àngel Fàbrega li va ser dedicada una Miscel·lània de la seva obra.

Al Sr. Joan Guinjoan, la Generalitat de Catalunya li va concedir la Creu de Sant Jordi, i adès va ésser nomenat Doctor Honoris Causa per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

Al Sr. Joaquim Homs li va concedir el Premi Nacional de Cultura 1999, en la secció de música de l'Ajuntament de Barcelona.

Al Sr. Xavier Montsalvatge li van atorgar la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya i el Premio Tomás Luis de Victoria.

A l'Acadèmic Corresponent per Madrid Sr. Pedro Navascués se li va concedir el Premio Nacional de Historia.

Al Sr. Joan Antoni Samaranch les Federacions Esportives Catalanes li van concedir la 1ª Medalla d'Or.

A títol pòstum, va rebre un homenatge a Sant Joan de les Abadesses el Sr. Salvador Moreno Manzano, on volgué que hi dipositessin les seves cendres, i a Badalona el Sr. Joan Pich i Santasusana.

Moltes foren les activitats dels nostres Acadèmics, a part de les pròpiament i reglamentàriament establertes.

El Sr. Jordi Bonet donà una conferència a l'Argentina en el I Congrés Internacional sobre el patrimoni neomedieval i a Brussel·les sobre «L'ètica i l'estètica en l'arquitectura pública».

El Sr. Domènec Fita va realitzar a Girona vàries exposicions de la seva obra.

El Sr. Jaume Muxart va exposar a Barcelona (Pla Almoina) i a Martorell la seva visió de Montserrat.

El Sr. Josep M. Subirachs va exposar la seva obra a Barcelona, Lleida, Vic i Sitges.

El Sr. Joan Vila Grau va celebrar una exposició de la seva pintura al centre «Blanquerna» de Madrid.

També a Madrid va tenir lloc una exposició-homenatge al que fou Acadèmic nostre, Sr. Antoni Vila i Arrufat.

Enguany es van organitzar dos cursets per part dels Acadèmics. «Examen, conservació i restauració de les pintures murals» va ser impartit pel Sr. Josep M. Xarrié i Rovira. I «El gravat i la litografia» va córrer a càrrec de la Sra. Pilar Vélez i Vicente i del Sr. Francesc Fontbona i de Vallescar.

Es va convocar el XXXVIII Concurs Internacional de Dibuix de la Fundació Ynglada-Guillot, com en edicions anteriors. Va tenir una gran participació en nombre d'artistes i molt alta qualitat en els treballs presentats. Obtingué el premi la Sra. Marina Berdalet, a la qual se li va entregar en un acte públic convocat amb aquesta finalitat. L'exposició dels treballs i l'acte inaugural van tenir lloc a la Sala d'Exposicions del Palau Marc, cedida pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

L'Institut de Musicologia Ricart Matas va seguir la seva activitat docent i investigadora, mantenint converses amb la Universitat Autònoma de Barcelona per a decidir la millor col·laboració amb altres institucions dedicades a la Musicologia i el trasllat o no al Campus de Bellaterra.

Aquest any s'ha realitzat la rehabilitació de la façana i reparat les goteres del terrat de la seu de l'Institut a l'Avinguda República Argentina núm. 1.

A la sessió plenària del mes de febrer, el Sr. Fontbona va fer la presentació del catàleg de pintura dels quadres del museu de l'Acadèmia. Es tracta d'una obra perfectament documentada, amb completíssima documentació gràfica i acurada presentació, que dóna prestigi a l'Acadèmia i representa una magnífica informació dels valuosos fons pictòrics del nostre museu. El Ple unànimement va agrair i felicitar el Sr. Fontbona per la feina extraordinària que ha realitzat, tan completa i de tanta utilitat. Aquesta felicitació i agraïment la féu extensiva a la Sra. Victoria Durà que ha col·laborat de forma molt important en aquesta tasca.

A la mateixa sessió el Ple va prendre l'acord d'encarregar el catàleg de l'escultura del museu a la Sra. Pilar Vélez.

A petició de la Galeria Nazionale de Parma, se li van cedir cinc peces de Campany del nostre museu per participar en una exposició commemorativa d'aquest escultor català. El retrat del gran escultor també hi ha figurat, així com també s'exhibí a l'exposició del Joc de Taula al Museu Frederic Marès.

Atenent a una interessant proposta, es va estudiar la possibilitat de muntar una exposició itinerant de quadres del museu de l'Acadèmia a diverses capitals espanyoles. El Sr. Fontbona, com a Acadèmic Conservador del museu, es va encarregar de fer la selecció adient. El projecte és fer l'exhibició a Pamplona, Vitoria i Bilbao durant els primers mesos de l'any. I finalment, a la tardor, es faria a Madrid, a la Real Acadèmia de Bellas Artes de San Fernando.

Amb les quantitats aportades a l'Acadèmia per les institucions on es presentà la mostra, s'han restaurat bona part de les pintures que es presenten. També s'han restaurat pel MNAC les que hi figuren allí dipositades.

L'any 2001 es pensa traslladar la mateixa exposició a Girona, Lleida i Tarragona.

Independentment d'aquesta mostra, està prevista una gran exposició al MNAC de les pintures que l'Acadèmia hi té dipositades, com un acte més dins les commemoracions centenàries de l'Acadèmia previstes per a l'any 2000.

Al mes d'abril va sortir editat el núm. XII del *Butlletí*, amb un contingut de gran nivell i una presentació acurada. El Ple va fer palès el reconeixement al Sr. Ripoll per la seva dedicació en una tasca compromesa i realitzada amb tant d'encert.

Considerant que el Sant Pare havia dirigit una carta pública als artistes, el President va prendre la iniciativa personal d'editar una traducció de dita carta al català, que fou enviada a tots els acadèmics i també al Sant Pare.

A efecte de què l'Acadèmia pugui intervenir en la tasca de remodelació de la Ciutat Vella, el President va signar un conveni amb el Departament de Projectes de l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona i en col·laboració amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, creant un premi entre els estudiants de dita Escola pel treball realitzat sobre llocs a remodelar dins la Ciutat Vella.

Com ja s'ha indicat al principi d'aquesta memòria, es van realitzar dues visites corporatives, una a Girona el 28 d'abril i l'altra a Lleida el 16 de juny, on forem convidats a dinar pels respectius alcaldes.

Ambdues visites van correspondre a les sessions reglamentàries mensuals, ampliades amb recepcions oficials i visites als monuments de les respectives ciutats.

A Girona es va realitzar a més l'entrega del diploma i insígnia d'Acadèmic d'Honor a l'arquitecte gironí Sr. Joan M. de Ribot i de Balle.

A Lleida es van entregar els diplomes i insígnies als Acadèmics Corresponents per aquesta ciutat, mossèn Jesús Tarragona i Muray i Sr. Lluís Virgili i Farrà.

Al mes d'octubre, invitats per la Real Academia de Bellas Artes de San Miguel Arcángel de Tenerife, van assistir el President i el Secretari General a la I Reunión de Academias de Bellas Artes de España. D'aquesta interessantíssima reunió en va sortir un acord denominat «Carta de Tenerife» que recull els principis fundacionals de totes les Acadèmies de Belles Arts, i també les línies d'actuació futures recolzades pels ajuts oficials corresponents.

Promoure aquesta reunió va ser un gran encert per part de l'Acadèmia de Tenerife, ja que es va poder comprovar que hi ha una gran coincidència en els problemes existents i per tant les accions a emprendre per a la seva solució poden ser molt més eficaces si es realitzen conjuntament.

La cordial i generosa acollida a la reunió va permetre un intercanvi d'idees i suggerències molt profitoses pel futur de les Acadèmies.

La diada de Sant Jordi es va celebrar com ja és tradicional. Al matí del dia 21 d'abril, a Santa Maria del Mar, van concelebrar la Santa Missa els acadèmics mossèn Àngel Fàbrega i mossèn Antoni Pladevall. A continuació els Acadèmics, amb els seus familiars i personal de l'Acadèmia, es van traslladar al restaurant «7 Portes» on va tenir lloc l'àpat i el sorteig dels obsequis aportats pels assistents.

Considerant la Junta de Govern que s'haurien de revisar alguns articles dels vigents Estatuts, va proposar al Ple la creació d'una comissió encarregada de revisar-los i proposar la seva reforma. Aquesta comissió la componen els Srs. Bonastre, Fontbona i Gil.

El President ha realitzat al llarg de l'any diverses gestions i entrevistes d'acord amb els objectius de l'Acadèmia.

Ha visitat a l'Hble. President de la Generalitat de Catalunya, Sr. Jordi Pujol; a l'Alcalde de Barcelona, Sr. Joan Clos; al Conseller de Cultura, Sr. Joan M. Pujals; al Director General de Patrimoni, Sr. Josep M. Huguet; al President del Patronat del Museu Nacional d'Art de Catalunya, Sr. Joan Guitart; i al President de la Cambra de Comerç, Sr. Antoni Negre.

També ha gestionat ajudes per a l'Acadèmia amb la Caja Madrid, la companyia d'assegurances Prosperity i la Fundació Ramón Areces.

Va reunir als Presidents de les Acadèmies catalanes per tractar de plantejar en comú les necessitats econòmiques als estaments oficials.

Va visitar, juntament amb el Sr. Fontbona i el Sr. Gil, al Sr. Samaranch per fer-li entrega del catàleg de pintura de l'Acadèmia, en el qual ha contribuït tan generosament a finançar-ne la seva edició.

A l'Acadèmia de Bellas Artes de San Fernando va anar-hi per concretar l'exposició a dita Acadèmia de la col·lecció itinerant de les pintures del nostre museu.

A efectes de poder equilibrar el pressupost, mancat de les suficients ajudes fixes oficials, l'Acadèmia ha hagut de formular peticions a entitats alienes que permetessin realitzar les tasques pròpies a la seva missió fundacional.

Han contribuït amb ajuts de diversa quantitat la Fundació Ramón Areces, la Fundació Banc Sabadell, la Fundació Caixa de Catalunya, la Fundació Caixa de Sabadell i la Fundació Isaac Albéniz. I finalment la molt generosa col·laboració de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona.

Com es pot veure l'economia de l'Acadèmia no està resolta, puix necessita de molta ajuda aliena per poder funcionar dignament. El tesorero Sr. Uriach va presentar puntualment l'estat de comptes i pressupost, manifestant la necessitat, compartida pel Ple, de què és indispensable i urgent recaptar dels estaments estatals i autonòmics una aportació fixa, inclosa en els seus pressupostos oficials.

Respecte al personal no acadèmic que desenvolupa la seva tasca a la nostra seu, hem de manifestar la nostra satisfacció per la seva eficiència i dedicació.

La Sra. Victoria Durà ha realitzat una tasca meritòria en la confecció del catàleg de pintura i també en la dels futurs catàlegs de l'exposició itinerant.

La Sra. Montserrat Roca segueix assessorant eficaçment la tasca de la biblioteca, en la qual la Srta. Begoña Forteza realitza amb tota correcció la seva missió laboral.

Finalment la Srta. Núria Nus ha continuat demostrant la seva eficàcia, dedicació i entrega al front de la secretaria de l'Acadèmia, resultant la seva professionalitat indiscutible.

Per finalitzar la relació d'activitats acadèmiques de l'any 1999, cal fer esment de la tasca realitzada per a la programació dels actes commemoratius dels centenaris de l'Acadèmia, de l'Escola de Dibuix i de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona, les celebracions dels quals tindran lloc al llarg del 2000.